

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi

YAPONİYA

Yaponiya- Azərbaycan münasibətləri 2019

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyinin açılmasının 20-ci ildönümü münasibətilə səfirin mesajı (21 yanvar 2019-cu il)

*Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı
Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfiri
Katori Teruyuki*

21 yanvar 2000-ci il tarixində Qafqaz regionunun 3 ölkəsi arasında ilk dəfə yaradılan Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi 21 yanvar 2019-cu il tarixində yaradılmasının 20-ci ildönümünü qeyd etmişdir. Əsasının qoyulmasından bəri Yaponiya və Azərbaycan arasında qarşılıqlı dostluq münasibətləri davamlı şəkildə inkişaf etdirilmişdir.

Ötən ilin sentyabr ayında Yaponiyanın dövlət zəmanətli krediti əsasında uzun illərdir inşası davam etdirilən “Şimal-2” elektrik stansiyasının istismara verilməsi mərasimi Prezident İlham Əliyev, Yaponiyanın Xarici İşlər nazirinin parlamentar müavini Kenci Yamadanın iştirakı ilə baş tutmuşdur. Yapon hökuməti bu cür əməkdaşlıq vasitəsilə Sovet hökumətindən ayrılaraq müstəqilliyə qədəm qoymuş gənc ölkə - Azərbaycanın inkişafını daim dəstəkləmişdir. Təhsil, tibb, su təminatı kimi Azərbaycan əhalisinin yaşayış mühitinin yaxşılaşdırılmasına birbaşa xidmət edən “Ot kökləri və İnsan Təhlükəsizliyi” Qrant Proqramı səfirliyimiz tərəfindən uzun illərdir həyata keçirilir və indiyədək ümumi məbləği 22 milyon ABŞ dolları olan 256 layihə reallaşdırılmışdır.

2018-ci ilin payızında Yaponiya Xarici İşlər naziri Kono Taro Bakıda səfərdə olmuş, səfər çərçivəsində Prezident İlham Əliyev, sabiq Baş nazir Novruz Məmmədov, Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədov ilə iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafı, beynəlxalq vəziyyət haqqında ətraflı fikir mübadilələri aparılmışdır. Görüşlər zamanı nazir, rəsmiləri “ölkə quruculuğunu” dəstəkləyəcək “insan resurslarının” yetişdirilməsi, infrastrukturun təkmilləşdirilməsi və biznes üçün əlverişli mühitin yaradılmasına dəstək kimi 2 bünövrə üzərində qurulan “Qafqaz Təşəbbüsü” ilə tanış etmişdir. Azərbaycan tərəfindən də 2019-cu ildə Vergilər naziri Mikayıl Cəbbarov, Milli Məclisin sabiq sədri Oqtay Əsədov (Yaponiya İmperatorunun taxta çıxma mərasimində iştirak), Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayevin (Azərbaycan Respublikası ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının iclasında iştirak) Yaponiyaya rəsmi səfərləri baş tutmuş və bu səfərlər iki ölkə arasında qarşılıqlı anlaşmanın daha da artmasına xidmət etmişdir.

Bu il Tokio Olimpiya və Paralimpiya oyunları keçiriləcəkdir. İşikava Prefekturasının Şikamaçi şəhəri Azərbaycanın güləş milli komandası və paracüdo üzrə yığma komandalarını qəbul edəcək “Ev sahibi şəhər” olaraq qərarlaşdırılmışdır. Olimpiya oyunlarında Yaponiya və Azərbaycan yığmalarının əzmlə mübarizəsi yarışları izləyəcək hər iki ölkə nümayəndələrinin qarşılıqlı əlaqələrinin daha da dərinləşməsi üçün bir təkan olacağına inanıram.

Səfirliyimizin yaradılmasının 20-ci ildönümü münasibətilə, Yaponiya və Azərbaycan arasında dostluq münasibətlərinin daha da inkişaf etməsi üçün səfirlik olaraq bundan sonra da var gücümüzü əsirgəməyəcəyik.

Azərbaycan-Yaponiya Siyasi Münasibətləri

1. Yaponiya Xarici İşlər Nazirliyinin Parlamentar vitse-naziri Yamada Kencinin Azərbaycan səfəri (4-5 sentyabr)

Səfər zamanı vitse-nazir «Şimal-2» elektrik stansiyasının istismara verilməsi ilə əlaqədar keçirilən və Prezident İlham Əliyevin də iştirak etdiyi açılış mərasimində iştirak etmiş, sabiq baş nazir Novruz Məmmədovla nəzakət görüşündə olmuş, xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov və Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayevlə görüşlər keçirmişdir. Parlamentar vitse-nazir Yamada Kenci Avropa və Asiyanı birləşdirən strateji mövqedə yerləşərək regionun beynəlxalq təhlükəsizlik və inkişafında əsas vacib ölkələrdən biri olan Azərbaycanla əlaqələrin daha da genişləndirilməsi niyyətindən danışmış və Yaponiyanın qeyri-neft sektorunda da əməkdaşlıq edəcəyini vurğulamışdır.

2 Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sabiq sədri Oqtay Əsədovun Yaponiya səfəri (21-23 oktyabr)

Taxtaçıxma mərasimi ilə əlaqədar Milli Məclisin sabiq sədri Oqtay Əsədovun başçılıq etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti Yaponiyada səfərdə olmuş, Yaponiyanın yeni imperatorunun taxtaçıxma mərasimində iştirak etmişdir.

3. Vergilər naziri Mikayıl Cabbarovun Yaponiya səfəri (7-13 mart)

Yaponiya Xarici İşlər Nazirliyinin dəvəti ilə Yaponiyaya səfər edərək Maliyyə Nazirliyi, Milli Vergi Agentliyi, Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmiləri ilə görüşlər keçirmiş, Yaponiyanın əsrarəngiz, ən müasir infrastruktur və kənd təsərrüfatı təsislərini ziyarət etmiş, Hiroşima və Kiotoda olmuşdur.

4. Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri, Azərbaycan ilə Yaponiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının sədri Muxtar Babayevin Yaponiya səfəri (20-23 noyabr)

Səfər zamanı Yaponiya-Azərbaycan İqtisadi Komitəsinin 10-cu birgə iclasında çıxış etməklə birgə, Ətraf-Mühit naziri Koizumi Şinciro və Yaponiya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Liqasının sədri Amari Akira ilə görüşlər keçirilmişdir.

5. Azərbaycan Respublikası Xarici işlər nazirinin müavini Ramiz Həsənovun Yaponiya səfəri (20-23 noyabr)

Səfər çərçivəsində nazir müavini Xarici İşlər Nazirliyi Avropa məsələləri bürosunun baş direktorunun müavini, Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndə Uyama Hideki ilə siyasi görüş keçirilməklə yanaşı, yuxarıda qeyd olunan Yaponiya-Azərbaycan İqtisadi Komitəsinin 10-cu birgə iclasında iştirak etmiş və Yaponiya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Liqasının sədri Amari Akirani "Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyi" yubiley medalı ilə təltif etmişdir.

6. Yaponiyanın Daxili İşlər və Rabitə nazirinin parlamentar müavini Onişi Hideonun Azərbaycan səfəri (20-23 noyabr)

Səfər zamanı Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Elmira Süleymanova ilə görüş keçirilmiş, "ASAN xidmət" mərkəzi ziyarət olunmuşdur.

Yaponiya ilə Azərbaycan arasında iqtisadi əməkdaşlıq

1. “Şimal-2” elektrik stansiyasının istismara verilməsi mərasimi

5 sentyabr Yaponiyanın Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin (JICA) dövlət zəmanətli krediti (təxmini 30 milyard yen) əsasında inşa edilən «Şimal-2» elektrik stansiyasının istismara verilməsi mərasimi keçirilmişdir. Mərasimdə Azərbaycan tərəfindən prezident İlham Əliyev, Yaponiya tərəfindən isə Yaponiyanın Xarici İşlər nazirinin parlamentar müavini (səbiq) Yamada Kenci, Yaponiyanın Azərbaycandakı səfiri Katori Teruyuki və digər şəxslər iştirak etmişdir. Stansiyanın enerji gücü 400 MVt olub, enerjiyə ehtiyacın artdığı Azərbaycanda elektrik enerjisi təminatının sabitləşməsinə öz töhfəsini verir.

2. Regionlarda və kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin təkmilləşdirilməsi layihəsi

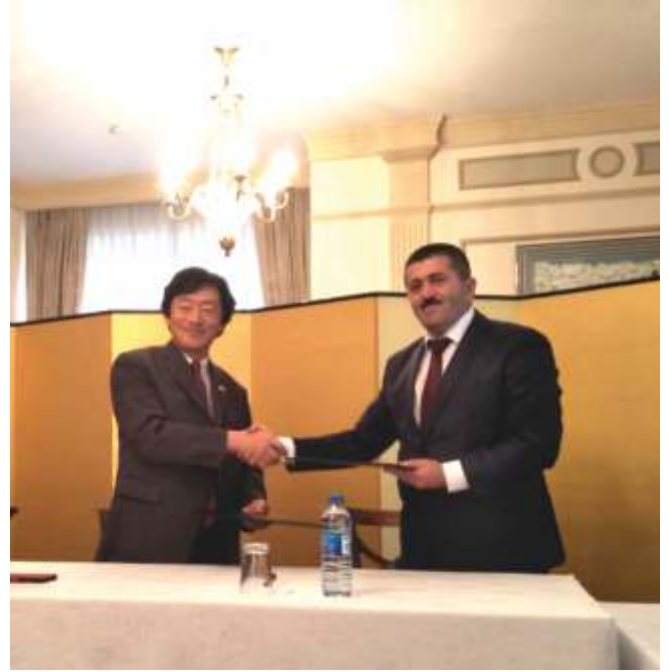
Yaponiyanın Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin (JICA) dövlət zəmanətli krediti əsasında reallaşdırılan “Region və kiçik şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin təkmilləşdirilməsi layihəsi” Qobustan, Xızı, Xaçmaz, Qusar, Naftalanda həyata keçirilir. Bu layihə əsasında quraşdırılan çoxsaylı su təchizatı və kanalizasiya qurğuları artıq tamamlansa da, hal-hazırda Qobustan, Xızı və Naftalanda kanalizasiya sisteminin quraşdırılması prosesi davam edir. Bu quraşdırmaların 2020-ci ilin sonunadək tamamlanması gözlənilir.

3. 2019-cu il “Ot Kökləri və İnsan Təhlükəsizliyi” Qrant Yardımı Proqramı layihələri

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi 2019-cu il dekabr ayının sonuna qədər Azərbaycan üzrə 2019-cu il “Ot Kökləri və İnsan Təhlükəsizliyi” Qrant Yardımı Proqramı çərçivəsində aşağıdakı 8 qrant müqaviləsini imzalamışdır. 2020-ci ildə bu rəqəmin daha da artması planlaşdırılır.

- (1) Ağdam rayonunun 2 kəndinin içməli su ilə təchiz olunması layihəsi
- (2) Ağdam rayonunun Paşabəyli kəndində uşaq bağçası tikintisi layihəsi
- (3) Zərdab rayonunun İsaqbağı və Məlikumudlu kəndlərində tibb məntəqəsi tikintisi layihəsi
- (4) Füzuli rayonunun Şükürbəyli kəndinin içməli su ilə təchiz olunması layihəsi
- (5) Ağstafa rayonunun Düzqışlaq kəndində tibb məntəqəsi tikintisi layihəsi
- (6) Gədəbəy rayonunun Qoşabulaq kəndində tibb məntəqəsi tikintisi layihəsi
- (7) Samux rayonunun Alıuşağı kəndi və İnstitut qəsəbəsində tibb məntəqəsi tikintisi layihəsi
- (8) Tərtər rayonunun 6 kəndi, həmçinin Bərdə rayonunun 3 kəndinin irriqasiya sisteminin əsaslı təmiri layihəsi

Həmçinin 2018-ci ildən başlanan layihələrin (14 layihə) tikintisi başa çatmış və hər birinin açılış mərasimi həyata keçirilmişdir.

4. Azərbaycanda qaçqın və məcburi köçkünlərin görmə qabiliyyətinin müayinəsi üzrə 15-ci yardım missiyası (4-17 may)

BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Azərbaycan nümayəndəliyinin dəvəti ilə Yaponiyanın «Fuji Megane» şirkəti göstərilən tarixlərdə Azərbaycana səfər etmiş, Yevlax, Goranboy və Bakı ərazisində məskunlaşan qaçqın, məcburi köçkün və ehtiyacı olan sakinlərin görmə qabiliyyətlərinin müayinəsini həyata keçirmiş və nəticədə ümumilikdə 2195 cüt eynək paylamışdır.

Yaponiya-Azərbaycan iqtisadi əlaqələri

1. Yapon şirkətlərinin fəaliyyəti

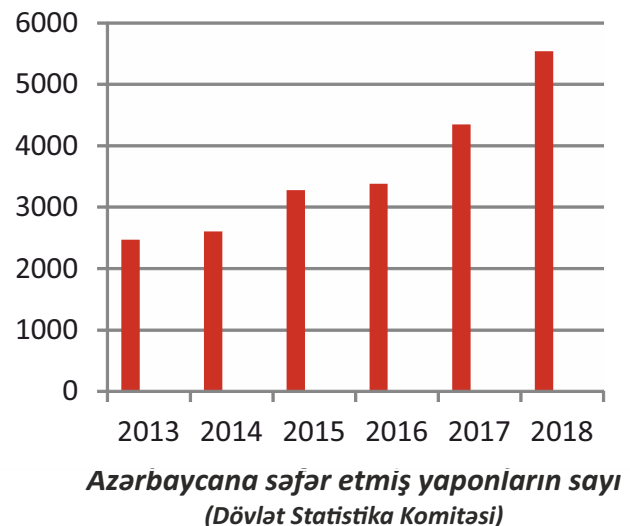
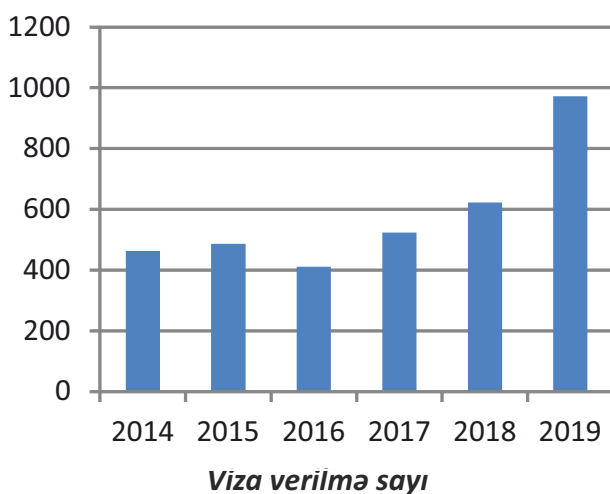
Yaponiya şirkətləri Azərbaycanda enerji, elektrik enerjisi, ticarət, kənd təsərrüfatı, turizm, xidmət və digər sahələrdə aktiv fəaliyyət göstərir. Xüsusən, yapon şirkətləri Azərbaycan iqtisadiyyatının aparıcı sahəsi olan neft sənayesinə uzun illər töhfə vermişdir. Azəri-Çıraq-Günəşli neft yataqları blokunun işlənməsində ITOCHU və INPEX şirkətləri də iştirak edir. 2017-ci ilin sentyabr ayında Azəri-Çıraq-Günəşli neft yataqları bloku üzrə hasilatın pay bölgüsü haqqında saziş 25 il müddətinə uzadılmışdır.

Bundan əlavə, yapon şirkətləri qeyri-neft sektoruna da böyük maraq göstərir. Mütəmadi olaraq keçirilən Yaponiya-Azərbaycan İqtisadi Komitəsinin iclaslarında bu sahə üzrə əməkdaşlığın istiqamətləri barədə müzakirələr aparılır.

2. Mübadilənin genişlənməsi

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyində Azərbaycan vətəndaşları üçün pulsuz viza verilməsi tətbiq olunur. Artıq bir neçə ildir ki, viza verilməsi qaydalarının asanlaşdırılması üçün işlər aparılır, 2018-ci ilin sentyabr ayında Yaponiya Xarici İşlər naziri Taro Kononun Azərbaycana səfərindən sonra viza prosedurları daha da asanlaşdırılmışdır. Bunun nəticəsində, Azərbaycan vətəndaşlarına verilən viza sayında artım müşahidə olunmaqdadır.

Yaponiya vətəndaşlarının Azərbaycana olan marağı da artmış, Azərbaycana səfər edən yaponların sayı da ildən-ilə artmaqdadır.

Mədəni-ictimai əlaqələr

1. 1-ci Azərbaycan Budo (Yapon Döyüş Sənətləri) Festivalı (5 oktyabr, Bakı İdman Zalı)

Cüdo, karate, aikido, kendo, sumo, ciu-citsu döyüş sənətləri üzrə idmançılar bir yerə toplaşaraq, möhtəşəm çıxışlar nümayiş etdirmişdir.

Yuxarıdan solda: aikido nümayişi

Yuxarıdan sağda: paracüdo nümayişi

Aşağıdakı şəkil: ənənəvi yapon geyimi yukatayla yapon rəqsi nümayiş etdirmiş «Yapon.az» tələbələri

2. Bakı Yapon Dili Natiqlik Müsabiqəsi (28 sentyabr, Bakı Dövlət Universiteti)

Artıq 18-ci dəfə keçirilən bu müsabiqədə 18 nəfər iştirak etmiş, öz hazırlıqlarını tam olaraq nümayiş etdirərək gözəl nitqlərlə çıxış etmişlər.

Yuxarıda: 1-ci yerin sahibi, Azərbaycan Dillər Universitetinin tələbəsi Səidə Məmmədli

3. Mozu-Furuichi kurqanlarının UNESCO-nun Ümumdünya Mədəni İrs Siyahısına daxil edilməsi (30 iyun- 10 iyul, Bakı)

Bakıda təşkil olunmuş UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında Yaponiyanın "Mozu-Furuichi kurqanları" Ümumdünya Mədəni İrs Siyahısına daxil edilmişdir.

5. Nippon Fondu tərəfindən kitabların bəxş olunması layihəsi

The Nippon Foundation tərəfindən ADA Universiteti, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası, Xəzər Universiteti və Dövlət İqtisad Universitetinə Yaponiya ilə əlaqəli kitablar bəxş olunmuşdur.

4. GUAM ölkələri 6-cı Beynəlxalq Yapon Dili Natiqlik Müsabiqəsi (22 iyun, Azərbaycan Dillər Universiteti)

Azərbaycan, Gürcüstan, Ukrayna, Moldova, Belarusdan olan 15 nəfər yapon dili tələbəsi iştirak edərək, "Mənim dünyaya baxışım" mövzusunda gözəl nitqlərlə çıxış etmişlər.

6. Yaponiyadan professorun ezam olunması layihəsi (mart, 2019)

Yaponiyanı təmsil edən beynəlxalq siyasi elmlər üzrə mütəxəssis, Keio Universitetinin professoru Hosoya Yuiçi ADA Universiteti və Qərbi Kaspi Universitetində qonaq olaraq, Yaponiyanın siyasi və diplomatik tarixindən bəhs edən mühazirə ilə çıxış etmişdir.

7. Yaponiya İmperatorunun Doğum Günü münasibətilə keçirilən Ziyafət (27 fevral, Bakı)

Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayevin fəxri qonaq qismində iştirakı ilə İmperatorun Doğum Günüünə həsr olunmuş ziyafət baş tutmuşdur. Mərasimdə Azərbaycan Aikido Federasiyası, Azərbaycan Karate-do Federasiyaları Assosiasiyası, Azərbaycan Milli Karate Federasiyasının əməkdaşlığı ilə aikido və karate üzrə gözəl çıxışlar nümayiş olunmuş, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının xorunun ifasında hər iki ölkənin himnləri səsləndirilmişdir. Eyni zamanda, Yaponiyanın milli ənənəsi olan “Moçitsuki” adlı mərasim də qonaqlara təqdim olunmuş, həmin nümayişdə nazir Muxtar Babayev də iştirak etmişdir.

Yuxarıdan solda: aikido nümayişi

Yuxarıdan sağda: karate nümayişi

Ortakdağı şəkil: Azərbaycan Milli Konservatoriyasının xor qrupunun ifasında dövlət himnləri

Aşağıdakı şəkil: “Moçitsuki” mərasimində iştirak edən Ekologiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayev

8. Müxtəlif məkanlarda keçirdiyimiz yapon mədəniyyətinin təqdimatı tədbirləri

Yaponiya Səfirliyi müxtəlif qurumların dəvətiylə regionlara səfər edərək, oriqami, xəttatlıq, yapon gəlinciklərinin sərgilənməsi kimi yapon mədəniyyətinin təqdimatı ilə bağlı tədbirlər təşkil etmişdir.

Yaponiyanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyi

Ünvan: Hyatt binası III, 5-ci və 6-cı mərtəbələr, İzmir küçəsi 1033, AZ1065 Bakı, Azərbaycan

Telefon: (+994 12) 490 78 18/19

Faks: (+994 12) 490 78 20

Web: <https://www.az.emb-japan.go.jp>

Facebook: <https://www.facebook.com/JapanEmb.Azerbaijan/>

E-poçt: info@bk.mofa.go.jp

Embassy of Japan
in Azerbaijan

Yaponiyanın Azərbaycanndakı Səfirliyi

